

Rekeningkunde
GRAAD 10
Kontroletoets Kwartaal 3
September 2022

TYDSDUUR: 1½ UUR TOTALE PUNTE: 100

Hierdie vraestel bestaan uit 7 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING:

- 'n Spesiale antwoordboek word voorsien waarin alle vrae beantwoord moet word.
- Die vraestel bestaan uit 3 verpligte vrae.
- Gebruik die formules voorsien om u antwoorde te formuleer.
- **BEREKENINGE MOET GETOON WORD OM DEELPUNTE TE VERDIEN.**
- Probeer om by die voorgestelde tydsindeling te hou.
- Nie-programmeerbare sakrekenaars mag gebruik word.

ONDERWERPE	Punte toekenning	Tyd in minute
VRAAG 1: Konsepte	6	5
VRAAG 2: Balansstaat en notas	70	65
VRAAG 3: Ontleding en vertolking van finansiële state	24	20
TOTAAL	100	90 minute

VRAAG 1: KONSEPTE

[6 PUNTE]

Dui aan of die volgende stellings WAAR of VALS is. Skryf slegs 'waar' of 'vals' langs die vraagnommer (1.1.1 tot 1.1.6) in die ANTWOORDBOEK neer.

- 1.1 Bedryfsbates is skuld wat binne 'n jaar betaalbaar is.
- 1.2 Oortrokke bank word beskou as 'n bedryfslas.
- 1.3 Oninbare skulde verhaal / ingevorder, sal as 'n bedryfsinkomste beskou word.
- 1.4 Die Balansstaat toon die finansiële posisie van die onderneming op 'n gegewe tydstip.
- 1.5 Die lening betaalbaar binne die volgende 12 maande, sal as nie – bedryfslaste hanteer word.
- 1.6 Verbruiksvoorraad voorhande wat nie teen die einde van die finansiële jaar verkoop is nie, word as 'n bedryfsbate beskou.

(6 x 1)

VRAAG 2: BALANSSTAAT EN NOTAS

(70 PUNTE)

Mamba Handelaars huur 'n gedeelte van 'n groot Mall. Hulle verskaf buiteligprodukte aan hul kliënte. Die finansiële jaar eindig op 28 Februarie 2022.

- 2.1 Voltooi die volgende notas:
 - Vaste /Tasbare bate nota (23)
 - Voorrade (6)
 - Kontant en kontantekwivalente (13)
- 2.2 Voltooi die Balansstaat. (28)

INLIGTING

Uittreksel uit die Voor-aansuiweringsproefbalans van Mamba Handelaars op 28 Februarie 2022.

Balansstaatrekening-afdeling	Fol	Debiet	Krediet
Kapitaal			233 448
Onttrekkings		12 800	
Toerusting		418 000	
Grond en geboue		530 000	
Voertuie		101 200	
Opgehoopte waardevermindering: Toerusting			83 600
Opgehoopte waardevermindering: Voertuie			38 280
Vaste Deposito: AA Bank (5%)		11 000	
Handelsvoorraad		10 120	
Debiteurekontrole		11 804	
Bank		23 000	
Spaarrekening		2 000	
Wisselgeld		3 000	
Kleinkas		1 000	
Lening: ZZ Bank (9%)			4 000
Krediteurekontrole			7 500

Aansuiwerings:

1. 'n Nuwe gebou is op 5 Mei 2021 teen R187 000 aangekoop. Hierdie transaksie is aangeteken.
2. Waardevermindering op toerusting word teen 10% per jaar op die verminderde saldo metode afgeskryf. Op 1 Mei 2021 is nuwe toerusting ten bedrae van R9 120 aangekoop. Die aankoop van die bate is geboekstaaf.
3. Waardevermindering op voertuie word teen 20% per jaar op die kosprys metode afgeskryf. 'n Tweedehandse voertuig is op 1 Junie 2021 teen R16 000 aangekoop. Hierdie transaksie is nie aangeteken nie.
4. R500 se voorraad is gesteel. Die versekeringsmaatskappy het 80% van die eis betaal. Geen inskrywing van die transaksie is nog gedoen nie.
5. Die volgende voorraad is voorhande aan die einde van die finansiële jaar:
 - Handelsvoorraad ,R9 500
 - Verbruiksgoedere ,R352

6 Die Februarie 2022 bankstaat toon die volgende:

- Bankkoste R375
- 'n EFO van R1 800 wat gekanselleer is. Dit was 'n betaling van 'n debiteur. Daar was R200 korting aan hom toegestaan.

7. 'n Bedrag van R400 is uit die kleinkas aan 'n krediteur betaal op ons rekening.

8. Die rente op die vaste deposito vir die afgelope drie maande is steeds uitstaande op 28 Februarie 2022. Die rente beloop R413 per maand en rente word gekapitaliseer. 'n Bedrag van R1 000 van die vaste deposito verval in Augustus 2022

9. Die helfte van die lening sal in die huidige jaar terugbetaal word.

10. Netto wins (na – aansuiwerings) vir die jaar beloop R132 684.

VRAAG 3: ONTLEDING EN VERTOLKING VAN FINANSIËLE STATE

(24 PUNTE)

Die volgende inligting verskyn in die boeke van Bokkie Handelaars op 30 Junie 2022 (die einde van die finansiële jaar):

GEVRA

Bereken die volgende finansiële aanwysers vir 2022:

3.1	Persentasie bruto wins op omset	(3)
3.2	Persentasie bruto wins op koste van verkope	(4)
3.3	Vuurproefverhouding	(4)
3.4	Graad van solvensie	(5)
3.5	Opbrengs op eienaarsbelang	(5)
3.6	Lewer kommentaar op die vuurproefverhouding	(3)

**GRAAD 10 REKENINGKUNDE FINANSIËLE AANWYSERS
FORMULEBLAD**

$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	Bedryfsbates – voorraad : Bedryfslaste
Totale bates : Totale laste	Bedryfsbates : Bedryfslaste
$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang}} \times \frac{100}{1}$	

INLIGTING

Uittreksel uit die finansiële state van Bokkie Handelaars vir die jaar geëindig 30 Junie 2022	
	R
Omset	132 000
Bruto wins	63 800
Netto wins	26 400
Eienaarsbelang	88 000
Vaste bates	80 124
Beleggings	11 000
Bedryfsbates	36 036
Bedryfslaste	17 160
Nie-bedryfslaste	22 000
Let wel: Handelsvoorraad (bedrag reeds ingesluit in bedryfsbates)	20 900

Addisionele Inligting

- Eienaarsbelang vir Junie 2021 beloop R82 500.

TOTALE PUNTE: 100